

ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ
 ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΪΚΤΟΡΕΙΟ
 Αριθ. Πρωτ. 8292
 Ημερομηνία 3.11.2011
 Τμήμα ΔΕΑ
 Αριθ. Πρωτ. 4690
 Ημερομηνία 3.11.2011

ΠΡΟΣ ΤΟΝ κ. ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΜΗΝΥΤΗΡΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑ

09

Του Σταύρου Κουτσιουμπέλη, ως προέδρου και για λογαριασμό – κατόπιν αποφάσεων των συλλογικών οργάνων της - της δευτεροβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης με την επωνυμία «ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ» κατοίκου Αθηνών, οδός Αριστοτέλους αρ. 22,.

*ΣΧ. 1962/13.5
 νουτ. πρ. Αθηνών*

ΚΑΤΑ

Κατά παντός υπευθύνου και συμμετόχου για την τήρηση του νομίμου ωραρίου εργασίας των εργαζομένων στα δημόσια νοσοκομεία.

Η παρούσα αναφορά μας κινείται στα πλαίσια της γενικότερης υποχρέωσης – αρχής που επιβάλλεται από το Σύνταγμα (αρ. 10 σε συνδυασμό με αρ. 96§1 Σ) και του κώδικα Ποινικής Δικονομίας (αρ. 36 σε συν. με αρ 40 ΚΠΔ) που καθιερώνει την υποχρέωση αναγγελίας στην αρμόδια Εισαγγελική Αρχή κάθε πιθανής άδικης πράξης, η οποία υποπίπτει στην αντίληψη του πολίτη με οποιοδήποτε νόμιμο μέσο ή τρόπο. Εξάλλου, η καταμήνυση άδικων πράξεων καθίσταται επιτακτικότερη όταν από αυτές πλήττονται έννομα αγαθά που αφορούν την προσωπική, οικονομική και κοινωνική ζωή των πολιτών, όπως το δικαίωμα στην εργασία, στην ιδιωτική και την κοινωνική ζωή.

Η παραπάνω υποχρέωση καθίσταται επιτακτικότερη για τον πολίτη όταν οι διαπραχθείσες άδικες πράξεις, βάλλουν σε προσωπικό ή επαγγελματικό επίπεδο κατά των έννομων αγαθών αυτού και τελούνται με ιδιοτελή κίνητρα του δράστη, προκειμένου να αποκομίσει οφέλη κάθε είδους και όχι για την προστασία των εννόμων συμφερόντων αυτού.

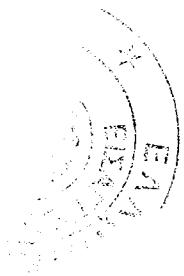
Η συγκεκριμένη μηνυτήρια αναφορά γίνεται τόσο στα πλαίσια των αρ. 37 ΚΠΔ όσο κυρίως για λόγους συνδικαλιστικού καθήκοντος (αρ. 4 παρ 1, 3 Ν. 1264/82). έχοντας επίγνωση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν χιλιάδες εργαζόμενοι υγειονομικοί στο χώρο της δημόσιας υγείας, η προσφορά των οποίων αν και μείζονος σημασίας σπάνια δημοσιοποιείται στο ευρύ κοινό. Οι υγειονομικοί εργαζόμενοι συμβάλουν με την εργασία τους στην δημόσια και δωρεάν Υγεία, στην πρόνοια, στους τομείς της ψυχικής υγείας και την επείγουσα προνοσοκομειακή φροντίδα, ενώ ο ρόλος τους και το αποτέλεσμα της εργασίας τους συνδέεται άρρηκτα με την υγεία των ασθενών και κατ' επέκταση αφορά το κοινωνικό σύνολο εν γένει. Έτσι, η αναφορά προς τις αρμόδιες αρχές γεγονότων που σχετίζονται με τον ευρύτερο χώρο της δημόσιας υγείας και έχουν ποινική απαξία συνιστά υποχρέωση κάθε πολίτη αλλά και καθήκον των συνδικαλιστικών οργανώσεων που εκπροσωπούν τους συγκεκριμένους εργαζόμενους.

A!

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η αναφέρουσα αποτελεί δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση με μέλη της 250 πρωτοβάθμια εργασιακά σωματεία νοσοκομείων – προνοιακών ιδρυμάτων – κέντρων υγείας και του ΕΚΑΒ, καλύπτει δε συνδικαλιστικά 80.000 επαγγελματίες υγειονομικούς στο χώρο της δημόσιας υγείας στην Ελλάδα.

Τα τέσσερα τουλάχιστον τελευταία έτη, η Ομοσπονδία μας γίνεται δέκτης πλείστων καταγγελιών, τόσο των διοικήσεων των σωματείων που είναι μέλη της, αλλά και παραπόνων πολυάριθμων μεμονωμένων εργαζομένων στα δημόσια νοσοκομεία με θέμα την παραβίαση των εργασιακών τους δικαιωμάτων και πιο συγκεκριμένα με την κατάφορη παραβίαση των διατάξεων εθνικών και κοινοτικών κανονιστικών κειμένων, αναφορικά με την τήρηση του ωραρίου εργασίας.

Ειδικότερα, οι εν λόγω καταγγελίες, ο όγκος των οποίων καθημερινά αυξάνεται, σχετίζονται με την παραβίαση από τις Διοικήσεις των Νοσοκομείων του νομίμου ωραρίου εργασίας για το σύνολο του προσωπικού, του ανώτατου δηλαδή επιτρεπόμενου ημερήσιου και εβδομαδιαίου χρόνου απασχόλησης των εργαζομένων, όπως αυτό καθορίζεται από ουσιαστικούς και τυπικούς νόμους, οι οποίοι και φέρουν το χαρακτήρα κανόνων αναγκαστικού δικαίου, ισχύουν δηλαδή έναντι πάντων ανεξάρτητα από οποιαδήποτε άλλη συμφωνία των μερών.

Είναι γνωστό, ότι η ανθρώπινη εργασιακή δύναμη είναι ενέργεια, που μετράται ποσοτικά αλλά και χρονικά. Ως ενέργεια όμως η ανθρώπινη εργασιακή δύναμη συναρτάται άμεσα με τη σωματική και την ψυχική κατάσταση του εργαζόμενου, η οποία, με βάση του βιολογικούς κανόνες, έχει ορισμένα όρια, τα οποία εάν ξεπεραστούν, θέτουν σε κίνδυνο τη σωματική και ψυχική υγεία του εργαζόμενου και τα αγαθά της προσωπικότητάς του εν γένει.

Τα όρια της ανθρώπινης εργασιακής δύναμης είναι κατά βάση χρονικά. Το πλαίσιο των ορίων αυτών δεν μπορεί να αφεθεί στην ιδιωτική βούληση, λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής ανάγκης των εργαζομένων. Για το λόγο αυτό τα χρονικά όρια της ανθρώπινης εργασίας τα καθορίζει η ίδια η έννομη τάξη με διατάξεις αναγκαστικού δικαίου. Έτσι, η υπέρβαση του νομίμου ωραρίου εργασίας δεν είναι δυνατή ούτε και όταν συναινεί ο ίδιος ο εργαζόμενος ή παρέχονται ανάλογα οικονομικά ανταλλάγματα.

Η οργάνωση του χρόνου εργασίας των εργαζομένων στα άνω ιδρύματα, ρυθμίζεται από τον ν. **1157/81**, όπως συμπληρώθηκε και ισχύει και από το ΠΔ **88/1999**, όπως αυτό τροποποιήθηκε από το ΠΔ **76/2005**, σε συμμόρφωση με την οδηγία **93/104/Ε.Κ.** Συγκεκριμένα:

1α. Με το άρθρο **1 παρ. 1, 2, 4 και 5 του ν. 1157/1981** καθιερώθηκε η πενθήμερη εβδομάδα εργασίας για το προσωπικό του δημοσίου, των Ο.Τ.Α. και των Ν.Π.Δ.Δ. και ορίστηκε το ωράριό τους σε 37,5 ώρες, ενώ στην **παρ. 10** του ίδιου άρθρου, ορίζεται ότι εάν παραταθεί η εργασία

πέραν του πενθημέρου παρέχεται υποχρεωτικώς αναπληρωματική ημέρα αναπαύσεως την ερχόμενη εβδομάδα αρξαμένης από Κυριακή έως Σάββατο.

Ακόμα στην άνω παρ. 10 ορίζεται ότι κατά τον χρόνο της ημέρας αναπαύσεως δεν επιτρέπεται απασχόλησις υπό μορφήν υπερωριακής, υπερεργασιακής ή άλλης μορφής προσθέτου εργασίας, εκτός αν πρόκειται προς συμπλήρωσιν φυλακών εργασίας (βάρδιας).

1β. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 5 του ΠΔ 88/1999 «Στους εργαζόμενους εξασφαλίζεται ανά εβδομάδα, ελάχιστη περίοδος συνεχούς ανάπαυσης εικοσιτεσσάρων (24) ωρών, η οποία συμπεριλαμβάνει κατ' αρχήν την Κυριακή, ανάλογα με τις ισχύουσες για κάθε κατηγορία εργαζομένων διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας και πρακτικές, στις οποίες προστίθενται οι 12 συνεχείς ώρες της ημερήσιας ανάπαυσης του άρθρου 3 του παρόντος.»

2. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 8 του ως άνω ΠΔ,

« 1. Ο κανονικός χρόνος εργασίας των εργαζομένων τη νύχτα δεν πρέπει να υπερβαίνει κατά μέσο όρο τις οκτώ ώρες ανά εικοσιτετράωρο σε περίοδο μιας εβδομάδας. Μπορεί να ορίζεται διαφορετική από την παραπάνω περίοδο αναφοράς με συλλογικές συμβάσεις εργασίας που συνάπτουν σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο. Εάν η ελάχιστη περίοδος εικοσιτετράωρης εβδομαδιαίας ανάπαυσης που απαιτείται από το άρθρο 5 εμπίπτει σε αυτή την περίοδο αναφοράς, δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του μέσου όρου.

2. Οι εργαζόμενοι την νύχτα, όταν η εργασία την οποία εκτελούν ενέχει ιδιαίτερους κινδύνους ή σημαντική σωματική ή πνευματική ένταση, δεν πρέπει να εργάζονται περισσότερο από οκτώ ώρες κατά τη διάρκεια εικοσιτετράωρης περιόδου στην οποία πραγματοποιούν νυχτερινή εργασία ».

3. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 3 του ΠΔ 88/1999, «Για κάθε περίοδο 24 ωρών η ελάχιστη ανάπαυση δεν μπορεί να είναι κατώτερη από

12 συνεχείς ώρες. Η περίοδος των 24 ωρών αρχίζει την 00:01 και λήγει την 24:00 ώρα ».

4. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του ΠΔ 88/1999, «Όταν ο χρόνος ημερήσιας εργασίας υπερβαίνει τις έξι ώρες, πρέπει να χορηγείται διάλειμμα τουλάχιστον 15 λεπτών, κατά τη διάρκεια του οποίου οι εργαζόμενοι δικαιούνται να απομακρυνθούν από τη θέση εργασίας τους. Τα διαλείμματα αυτά δεν επιτρέπεται να χορηγούνται συνεχόμενα με την έναρξη ή τη λήξη της ημερήσιας εργασίας ».

Εξάλλου, σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 2 παρ. 10 του ΠΔ 88/1999, ως επαρκής χρόνος ανάπαυσης ορίζεται «... η πραγματική κατάσταση κατά την οποία οι εργαζόμενοι έχουν τακτικές περιόδους ανάπαυσης, των οποίων η διάρκεια εκφράζεται σε μονάδες χρόνου και οι οποίες είναι επαρκώς μακρές και συνεχείς, ώστε να εξασφαλίζουν ότι οι εργαζόμενοι δεν θα προκαλούν σωματικές βλάβες στους ίδιους, σε συναδέλφους τους ή σε τρίτους και ότι δεν θα βλάπτουν την υγεία τους, βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα, λόγω κόπωσης ή άτακτων ρυθμών εργασίας».

Τέλος σύμφωνα με τον ν. 3850/2010 « Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων » (ΦΕΚ 84, τεύχος Α΄ της 2-6-2010), άρθρο 42 – Γενικές υποχρεώσεις εργοδοτών παρ. « -1. Ο εργοδότης υποχρεούται να εξασφαλίζει την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων ως προς όλες τις πτυχές της εργασίας και να λαμβάνει μέτρα που να εξασφαλίζουν την υγεία και ασφάλεια τρίτων.

Το σύνολο των ανωτέρω αναφερόμενων διατάξεων παραβιάζεται από τις περισσότερες – αν όχι όλες- τις διοικήσεις των δημοσίων νοσοκομείων της χώρας. Ειδικότερα, δεν τηρείται η διάταξη του αρ. 3 του πδ 88/99 (όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει) και η ελάχιστη ανάπαυση των εργαζομένων είναι συχνά μικρότερη ακόμα και των οκτώ ωρών (αντί

για δώδεκα που προβλέπεται), επίσης, παραβιάζεται η διάταξη του αρ. 8 του πδ 88/99 με αποτέλεσμα οι εργαζόμενοι να απασχολούνται αντί για 8 ώρες ανά εικοσιτετράωρο ανά εβδομάδα εργασίας, συχνά 3 ή 4 ακόμα και 5 νύχτες την εβδομάδα, τέλος, στους εργαζόμενους στα νοσοκομεία δεν χορηγούνται τα δύο «ρεπό» την εβδομάδα, που καθιερώθηκαν με την 5ημερη εβδομάδα απασχόλησης που ισχύει και για αυτούς.

Η ομοσπονδία μας αλλά και μεγάλος αριθμός των σωματείων που είναι μέλη της έχουν επανειλημμένα διαμαρτυρηθεί προς τις διοικήσεις των νοσοκομείων χωρίς ωστόσο κανένα αποτέλεσμα.

Για το λόγο αυτό, η διοίκηση της Ομοσπονδίας μας, κατέθεσε το μήνα Μάιο του 2009 μηνυτήρια αναφορά ενώπιον του Αρείου Πάγου, με όμοιο με την παρούσα αναφορά μας περιεχόμενο, δυνάμει της οποίας διετάχθη τότε προκαταρκτική εξέταση για την διερεύνηση των καταγγελλομένων άδικων πράξεων.

Πρέπει να επισημάνουμε, ότι στο πλαίσιο αυτής της διενεργούμενης προκαταρκτικής εξέτασης, οι διοικήσεις των νοσοκομείων, οι οποίες έχουν την αποκλειστική ευθύνη για την τέλεση των καταγγελλομένων άδικων πράξεων, μετακυλύουν εντέχνως την ευθύνη στους αρμόδιους υπηρεσιακούς παράγοντες, στους οποίους όμως οι ίδιοι δίνουν εντολές και αυτοί υποχρεούνται να τις εκτελούν.

Περαιτέρω κρίνεται σκόπιμο να υπογραμμισθεί, ότι η κοινοτική παρέμβαση στο καθεστώς του χρόνου εργασίας όπως εκδηλώθηκε με την οδηγία 93/104 και ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με το πδ 88/99 δίνει έμφαση σε μια συγκεκριμένη διάσταση του χρόνου εργασίας, τη διασφάλιση της υγιεινής και της ασφάλειας του εργαζομένου. Η έκδοσή της δεν στηρίχθηκε ευθέως στην πολιτική για βελτίωση των όρων εργασίας αλλά στην πολιτική για την υγιεινή και την ασφάλεια. Η επιλογή αυτή του κοινοτικού νομοθέτη είναι εύλογη καθόσον η παραβίαση του χρόνου κατά τη διάρκεια του οποίου ο εργαζόμενος θέτει στη διάθεση του εργοδότη την

εργασιακή του δύναμη συναρτάται άμεσα με την σωματική και ψυχική του υγεία γεγονός που έχει άμεση επίπτωση στις προσφερόμενες υπηρεσίες του.

Η σημασία των ανωτέρω αναφερόμενων γίνεται εντονότερη αν αναλογιστεί κανείς ότι στην υπό κρίση περίπτωση γίνεται λόγος κυρίως για ιατρούς και νοσηλευτές των οποίων η εργασιακή «ενέργεια» ή «αδράνεια» εγκυμονεί κινδύνους για τους νοσηλευόμενους.

Β!

ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Οι ανωτέρω αναφερόμενες παραβάσεις του πδ 88/99, που αναφέρονται στις ελάχιστες προδιαγραφές για την οργάνωση του χρόνου εργασίας, επισύρουν κατά την πρόβλεψη του αρ. 16 παρ. 2 τις ποινικές κυρώσεις του αρ. 25 του Ν. 2224/94 (πέραν των διοικητικών κυρώσεων της παραγράφου του αρ. 16§1 του εν λόγω πδ) και πλέον ύστερα από την κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (ΦΕΚ 84, τεύχος Α΄ της 2-6-2010).

Σύμφωνα, λοιπόν με το αρ. 72 του άνω Κώδικα « -1. Κάθε εργοδότης, που παραβαίνει με πρόθεση τις διατάξεις της νομοθεσίας για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται με εξουσιοδότησή της τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών ή με χρηματική ποινή τουλάχιστον εννιακοσίων ευρώ (900,00) ή και με τις δύο αυτές ποινές.... Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων από αμέλεια οι παραπάνω δράστες τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

2. Η υπόθεση εισάγεται προς εκδίκαση με απευθείας κλήση. ».

Παράλληλα, εκτός των ανωτέρω παραβιάσεων, με την παρούσα αναφορά μας ζητούμε την διερεύνηση από τον Αρμόδιο Εισαγγελέα της διάπραξης εκ μέρους των αρμοδίων αρχών και άλλων πιθανών άδικων πράξεων αφού η παραβίαση της εργατικής νομοθεσίας, και των σχετικών

με το χρόνο εργασίας διατάξεων, μας βλέπουν ως εργαζόμενους αλλά εγκυμονούν και κίνδυνο βλάβης της ζωής και της υγείας των νοσηλευόμενων στα δημόσια νοσοκομεία όπου αυτοί εργάζονται. Επιπροσθέτως, οι αρμόδιες αρχές πλουτίζουν αδικαιολόγητα σε βάρος μας και αποκομίζουν παράνομα οικονομικά οφέλη, από τα ποσά που θα κατέβαλλαν σε άλλους εργαζόμενους που θα έπρεπε να απασχολούν και δεν το πράττουν «εκμεταλλεόμενοι» την δική μας εργασία.

Κύριε Εισαγγελέα,

Επειδή, το ανωτέρω πρόβλημα έχει πάρει τεράστιες διαστάσεις.

Επειδή, οι παραβιάσεις του νόμου, εκ μέρους των υπευθύνων, έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια καθημερινή πρακτική στο σύνολο των Δημόσιων Νοσοκομείων της χώρας, με αποτέλεσμα οι εργαζόμενοι να μην είναι σε θέση να ανταποκριθούν στα καθήκοντά τους **με κίνδυνο τόσο της δικής τους υγείας και ασφάλειας, αλλά και των ασθενών, τους οποίους παρακολουθούν και φροντίζουν,** για τους λόγους αυτούς πρέπει να διωχθούν ποινικά και να τιμωρηθούν παραδειγματικά οι αυτουργοί και κάθε συμμετοχος των ανωτέρω αδίκων πράξεων.

Μάρτυρες για την απόδειξη των ισχυρισμών μας προτείνουμε:

1.- Σταύρο Κουτσιουμπέλη Πρόεδρο της ΠΟΕΔΗΝ κάτοικο ως εκ της ιδιότητάς του Αθηνών, Αριστοτέλους 22, 210.5224604.

2.- Ερμόλαος Κασσές Γενικό Γραμματέα της ΠΟΕΔΗΝ κάτοικο ως εκ της ιδιότητας του Αθηνών, Αριστοτέλους 22, 210.5224604.

Πληρεξουσίους και αντικλήτους μου διορίζω τους δικηγόρους Αθηνών Νίκο Δήμα, ΑΜ ΔΣΑ 16733, κάτοικο Αθηνών Σόλωνος 7, 210 3615083, και Βασιλική Παπακωνσταντινοπούλου ΑΜ ΔΣΑ 25940, κάτοικο Αθηνών Κοσμά Μελωδού 22, 6944185568.

Αθήνα 3 Νοεμβρίου 2011

Με τιμή

Ο πρόεδρος

ΚΟΥΤΣΙΟΥΜΠΕΛΗΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΑΘΗΝΑ 3/11/2011
Ο ΜΙΣΕΤΣΗΣ
ΤΗΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΒΑΙΝΩ
Ελένη Μίχου
Προϊσταμένη Δίωσης της Γραμματείας
του Αρείου Πάγου